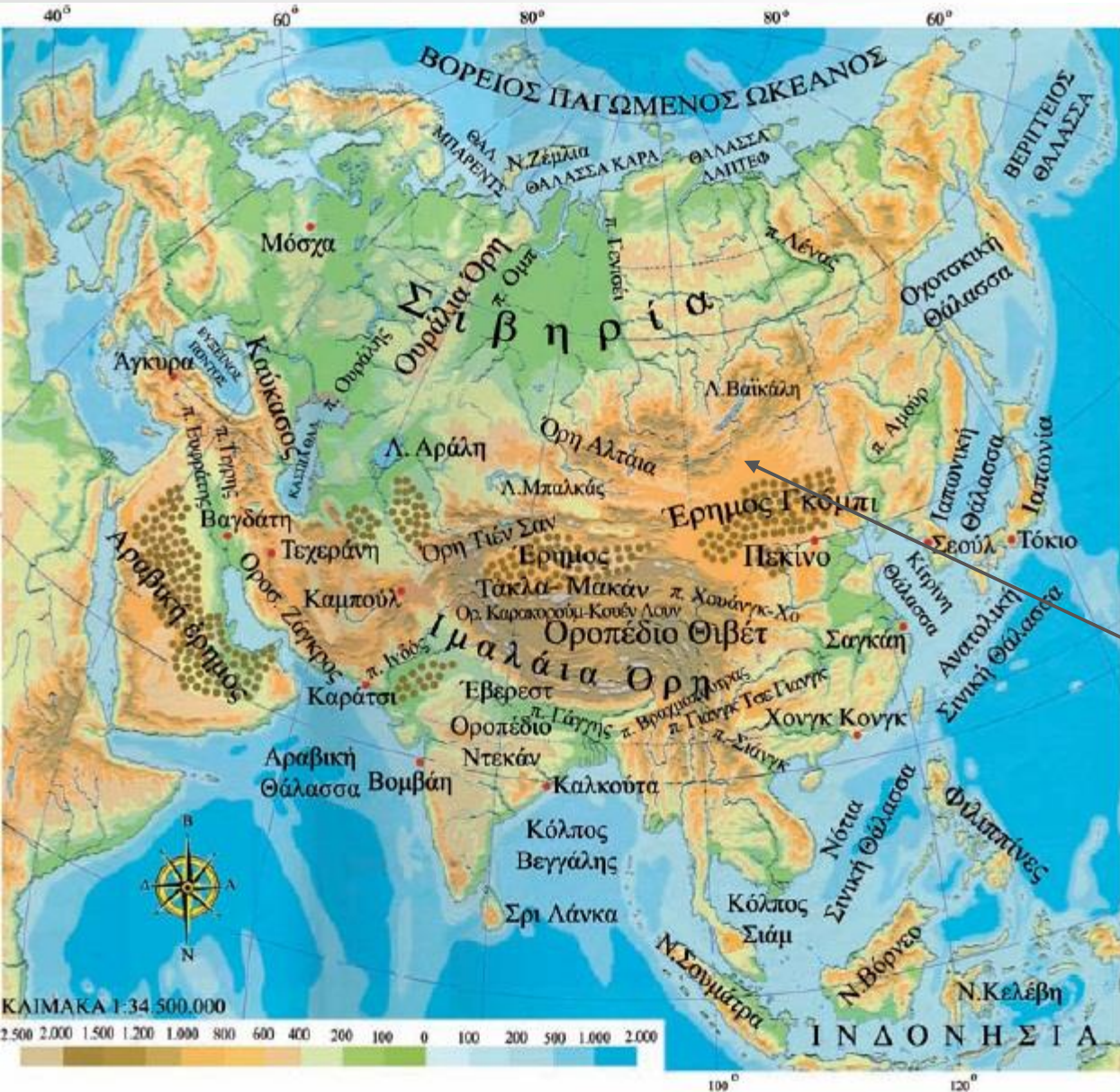

34. Η ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ

Νίκος Φραγκιάς – ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΣΤ' Δημοτικού

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ

Εικόνα 34.1: Γεωμορφολογικός χάρτης της Ασίας

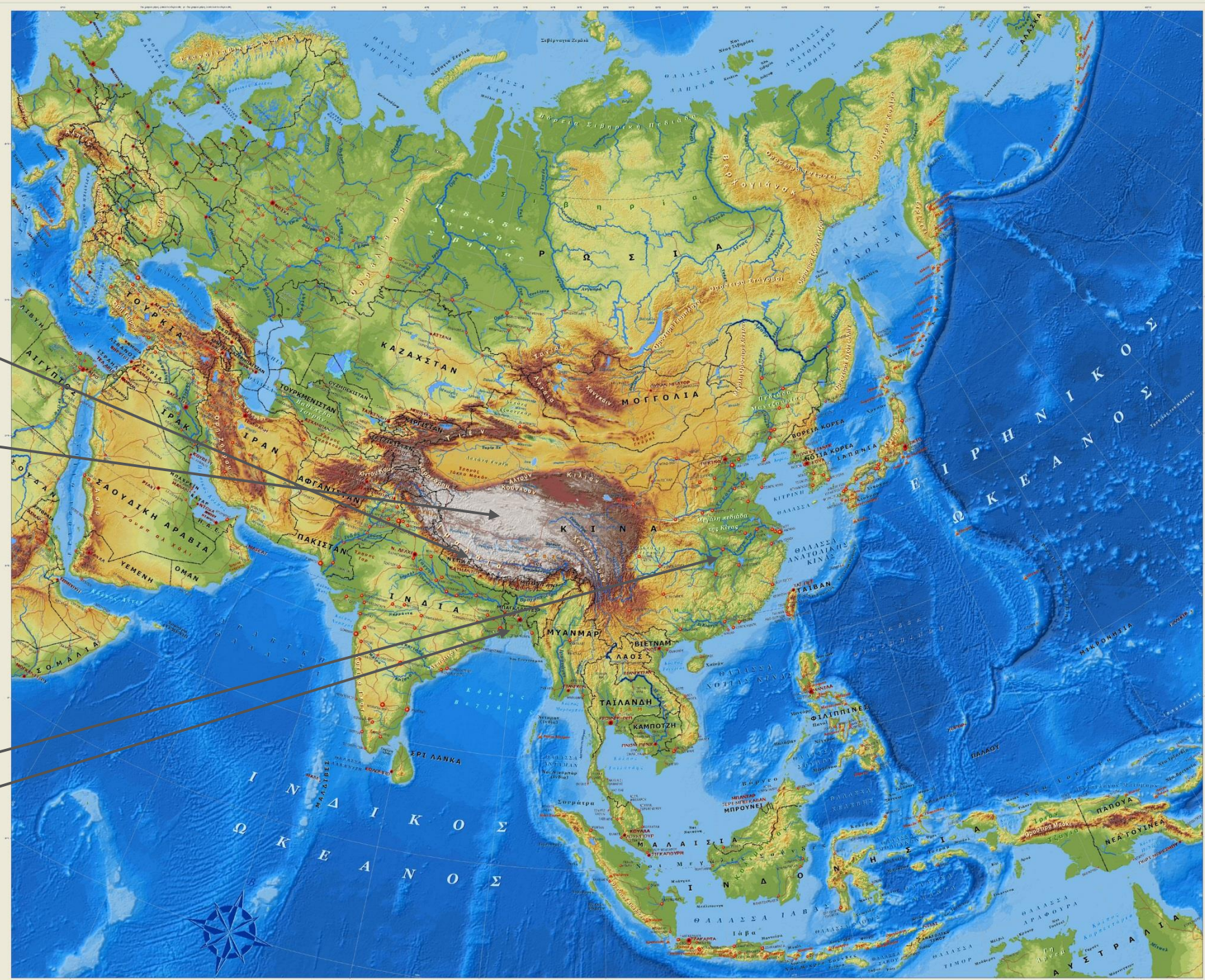

Η Ασία, λόγω της **τεράστιας έκτασης** και του **πολύπλοκου ανάγλυφου** που παρουσιάζει το έδαφός της, συνήθως εξετάζεται σε **έξι περιοχές**, που διαφέρουν ως προς τη μορφολογία, το κλίμα, τη βλάστηση και τα ζώα (δείτε και τον **πολυχάρτη**). Επίσης πολύ μεγάλες διαφορές παρατηρούνται στο **φυσικό περιβάλλον**, στα πολιτιστικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά, καθώς και στις δραστηριότητες των ανθρώπων. Οι περιοχές αυτές είναι η Μέση Ανατολή, η Κεντρική Ασία, η Βόρεια Ασία, η Νότια Ασία, η Νοτιοανατολική Ασία και η Ανατολική Ασία.

ΟΡΗ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ

- Η ασιατική ήπειρος έχει μεγάλες σε έκταση και ύψος οροσειρές. Εδώ βρίσκονται τα Ιμαλάια, με υψηλότερη κορυφή το όρος **Έβερεστ** (8.848 μ.) και η οροσειρά Καρακορούμ-Κουέν Λουν. Ανάμεσα σε αυτούς τους δύο ορεινούς όγκους απλώνεται το οροπέδιο του **Θιβέτ**, ένα ξεχωριστό στοιχείο του ηπειρωτικού ανάγλυφου της Ασίας.
- Στις τεράστιες οροσειρές έχουν τις πηγές τους πολύ μεγάλοι **ποταμοί**, τα νερά των οποίων καθορίζουν τη ζωή των κατοίκων της Ασίας. Ο μεγαλύτερος ποταμός της ηπείρου είναι ο **Γιανγκ-Τσε-Γιανγκ**. Στις όχθες του ζουν 250 εκατομμύρια άνθρωποι. Άλλος μεγάλος ποταμός είναι ο **Γάγγης**, τον οποίο λατρεύουν οι ινδουιστές ως ιερό ποταμό από τα αρχαία χρόνια.

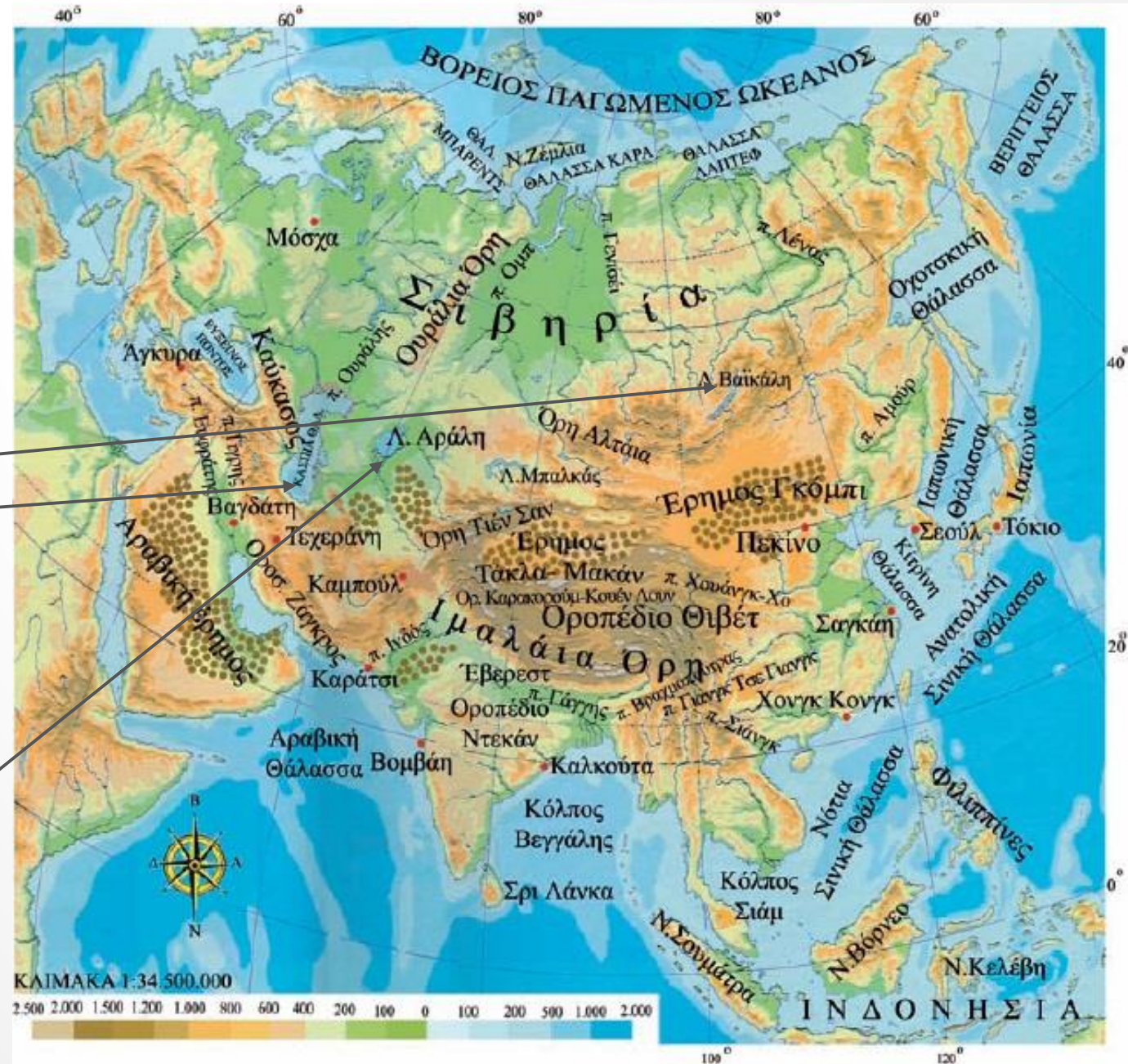

ΠΕΔΙΑΔΕΣ - ΛΙΜΝΕΣ

- Με τόσους ποταμούς που έχει η Ασία, θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι μία ήπειρος γεμάτη εύφορες πεδιάδες. Αυτό συμβαίνει μόνο στη Νότια Ασία, όπου και το κλίμα ευνοεί τις καλλιέργειες. Στη Βόρεια Ασία οι ποταμοί δεν επηρεάζουν τόσο τη ζωή των ανθρώπων, επειδή το κλίμα είναι πολύ ψυχρό και τα νερά παγώνουν για μεγάλα διαστήματα του έτους. Η περιοχή της **Σιβηρίας** είναι σχεδόν πάντα παγωμένη και νοτιότερα η λίμνη **Βαϊκάλη** μένει επίσης παγωμένη για μεγάλο μέρος του χρόνου.

- Η **Κασπία** είναι η μεγαλύτερη λίμνη του πλανήτη μας. Βρίσκεται στα σύνορα της Ασίας με την Ευρώπη και το νερό της είναι αλμυρό. Στη λίμνη αυτή ζει το ψάρι οξύρρυγχος, που γεννά τα μικροσκοπικά μαύρα αυγά, από τα οποία γίνεται το γευστικό χαβιάρι. Ο οξύρρυγχος, που προμηθεύει τη διεθνή αγορά με το καλύτερης ποιότητας χαβιάρι, σήμερα κινδυνεύει από την παράνομη αλιεία. Η δεύτερη μεγάλη λίμνη είναι η **Αράλη** με υφάλμυρα νερά. Η λίμνη Μπαλκάς, που είναι πλούσια σε ψάρια, αποτελεί το μοναδικό μέρος στον κόσμο, όπου ζει η φώκια του γλυκού νερού.

Εικόνα 34.1: Γεωμορφολογικός χάρτης της Ασίας

ΠΑΝΙΔΑ

- Τα ζώα που συναντάμε είναι πολλά και ποικίλα ανάλογα με τη ζώνη βλάστησης. Χαρακτηριστικό είδος της ασιατικής ερήμου είναι η Βακτριανή καμήλα, η οποία φέρει δύο καμπούρες (ύβους), έχει ύψος περίπου 2 μ. και πολύ πλούσιο τρίχωμα, αφού ο χειμώνας στις εσωτερικές ερήμους της Ασίας είναι ψυχρός. Άλλα χαρακτηριστικά ζώα είναι το «πάντα», η μικρή αρκούδα της Κίνας και το «γιακ», ένα βοοειδές του Θιβέτ, που μπορεί να ζήσει σε θερμοκρασία μέχρι -40°C και του οποίου η κοπριά χρησιμοποιείται ως καύσιμη ύλη. Τέλος μην ξεχνάμε και την κόμπρα σε όλα τα είδη της.

